סיפורו של אלפרד נקש

השחיין האולימפי היהודי ש"ניצח" את הנאצים

אלפרד נקש נולד בשנת 1915 בקונסטנטין שבאלג'יריה הצרפתית, וגדל במשפחה יהודית מסורתית בת 12 נפשות. בשנת 1931 כבר היה נקש אלוף השחייה של צפון אפריקה והיה אחד מחלוצי סגנון הפרפר. נקש המשיך להצטיין והשתתף באליפויות השחייה של צרפת שהתקיימו בפריז בשנות השלושים. הוא היה חבר בנבחרת השחייה של צרפת במשחקים האולימפיים שהתקיימו בברלין בשנת 1936, שם הגיע למקום רביעי במשחה שליחים 200 X4בסגנון חופשי. לאחר מכן זכה נקש שש פעמים באליפות צרפת במשחה ל-100 מטר בסגנון חופשי, ארבע פעמים במשחה ל-200 מטר בסגנון חופשי וארבע פעמים ב-200 מטר בסגנון חזה.
כמו כן זכה בתארים נוספים, רבים מהם תוך כדי קביעת שיא לאומי .

כאשר פלשו הגרמנים לצרפת נמלט אלפרד עם אשתו פולה לטולוז שהייתה בשטח משטר וישי, והשניים פתחו סטודיו לספורט. בשנת 1941 קבע נקש שיא עולם במשחה חזה ל-200 מטר (2:36:8). עם זאת, עקב יהדותו נאסר עליו להשתתף בתחרויות שחיה מטעם צרפת. נקש ומשפחתו ניסו להימלט עם יהודים אחרים מטולוז לספרד דרך הרי הפירנאים, אך בשל חששו של נקש שבכייה של בתו התינוקת יסכן את האחרים, חזרה משפחת נקש לטולוז .

בנובמבר 1943 נעצרו אלפרד נקש ומשפחתו עקב הלשנה ונאסרו בכלא סן מישל. בינואר 1944 גורשו בני משפחת נקש במשלוח 66 מדראנסי לאושוויץ. מתוך 1,153 המגורשים באותו משלוח, נבחרו 291 לעבודת כפייה. יתר המגורשים נרצחו בתאי הגזים מיד עם הגעתם, בהם אשתו ובתו של אלפרד. אלפרד לא היה מודע לגורל משפחתו.

נקש שזוהה על ידי קצין האס אס שעשה את הסלקציה נשלח לעבוד במפעל הנשק באושוויץ 3 . מאחר שהיה שחיין מפורסם הוא הפך ל"חיית שעשוע" של הסגל הנאצי במחנה. לעיתים קרובות, היה נלקח למאגר המים במחנה, שם אולץ לצלול בקור העז ולהוציא חפצים שונים שהושלכו לקרקעית מאגר המים, לשם ה"בידור".

נקש התעלם מההשפלה וראה בכך הזדמנות לשמור על כושר גופני ועל שפיותו. הוא הציע לאחד האסירים היהודים ,נח קליגר ,לימים עיתונאי ספורט ישראלי, להתחרות נגדו במאגר המים בכל יום א' בניגוד להוראות. שאר האסירים עמדו במעגל מסביב והסתירו אותם בגופם מעיני השומרים במחנה. נקש היה בין הבודדים ששרדו את האימה ונותרו בחיים.

בחורף הקשה של 1945 נשלח אלפרד נקש בצעדת המוות מאושוויץ, ולבסוף שוחרר בבוכנוואלד. אחרי המלחמה שב נקש לטולוז, רק שם הוא גילה שאשתו פולה ובתו אנני נרצחו באושוויץ.

בשנת 1946, **פחות משנה לאחר שחרורו מבוכנוואלד, קבע נקש שיא עולמי** במשחה שליחים 100 X3 ושחה באולימפיאדה הראשונה שהתקיימה לאחר המלחמה – אולימפיאדת לונדון, 1948.

בסיום קריירת השחייה נישא נקש בשנית ועבר להתגורר במושבה הצרפתית ראוניון מזרחית למדגסקר שם ייסד מועדון שחייה. נפטר מדום לב בשנת 1983.